

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

Vilniaus g. 61, LT-19120 Širvintos, tel.(8 382) 51 233,faksas (0 382) 30 270, el. p. savivaldybe@sirvintos.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111105217

SPRENDIMAS DĖL ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERĖS ŽIVILĖS PINSKUVIENĖS ELGESIO

2026 m. rugpjūčio 13 d. Nr. (1.15)-1SPE-1
Širvintos

Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – **Komisija**), išnagrinėjusi Širvintų rajono savivaldybės tarybos narės Alytės Skeberienės 2026 m. birželio 15 d. kreipimąsi dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio, nustatė:

I. FAKTINĖS APLINKYBĖS

Alytė Skeberienė 2026 m. birželio 15 d. raštu kreipėsi į Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisiją (toliau – **Komisija**) dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio 2026 m. gegužės 26 d. vykusio Širvintų rajono savivaldybės tarybos komitetų posėdžio metu.

Pareiškėja nurodė, kad jai, kaip Savivaldybės tarybos narei, užduodant klausimus ir reiškiant nuomonę svarstomais klausimais, merė viešai išsakė, pareiškėjos vertinimu, nepagarbius, jos garbę ir orumą žeminančius bei su pagarba žmogui ir kolegialumu nesuderinamus pasisakymus. Pareiškėja prašė Komisijos įvertinti, ar toks merės elgesys atitinka valstybės politikams taikomus elgesio reikalavimus.

Prie kreipimosi pareiškėja pateikė nuorodą į Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašą ir nurodė laiko intervalą, nuo kurio, jos vertinimu, buvo išsakyti netinkami merės pasisakymai. Tačiau kreipimesi nebuvo konkrečiai nurodyta, kurie merės pasisakymai ar jų dalys, pareiškėjos vertinimu, pažeidė konkretų Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse (toliau – **Kodeksas**) nustatytą principą ar reikalavimą.

Siekdama tinkamai identifikuoti galimo tyrimo dalyką ir sudaryti pareiškėjai galimybę konkrečiai nurodyti aplinkybes, kuriomis grindžiamas jos kreipimasis, Komisija prieš pradėdama tyrimą 2026 m. birželio 25 d. raštu Nr. 13-1894 „Dėl papildomos informacijos pateikimo“ kreipėsi į pareiškėją ir paprašė per 10 darbo dienų nuo rašto gavimo patikslinti kreipimosi turinį, nurodant konkrečius merės pasisakymus ar veiksmus, kuriuos pareiškėja laiko galimai pažeidžiančiais Kodekso nuostatas.

Kreipdamasi į pareiškėją dėl papildomos informacijos, Komisija siekė ne iš anksto vertinti skundo pagrįstumą ar spręsti dėl galimo Kodekso pažeidimo, bet **sukonkretinti faktines aplinkybes ir nustatyti aiškų galimo tyrimo dalyką**, kad vėliau būtų galima objektyviai įvertinti pareiškėjos nurodytas aplinkybes ir užtikrinti tinkamą tyrimo dalyko apibrėžtumą.

Pareiškėja per Komisijos nustatytą terminą kreipimosi nepatiksino.

Atsižvelgdama į tai, taip pat įvertinusi pareiškėjos pateiktą informaciją ir Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašą, Komisija 2026 m. liepos 21 d. posėdyje priėmė sprendimą pradėti Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio tyrimą.

Pradėjusi tyrimą, Komisija 2026 m. liepos 23 d. raštu Nr. 13-2212 „Dėl paaiškinimų ir informacijos pateikimo“ kreipėsi į merę ir paprašė iki **2026 m. liepos 31 d.** pateikti rašytinį paaiškinimą dėl pareiškėjos kreipimesi nurodytų aplinkybių, taip pat kitą su nagrinėjamomis aplinkybėmis susijusią informaciją ir dokumentus. Merė 2026 m. liepos 31 d. pateikė Komisijai rašytinį paaiškinimą, kuriame išdėstė savo poziciją dėl pareiškėjos nurodytų aplinkybių ir paaiškino 2026 m. gegužės 26 d. komitetų posėdžio metu išsakytų pasisakymų aplinkybes.

Merė Živilė Pinskuvienė savo 2026 m. liepos 31 d. rašytiniame paaiškiniame pirmiausia pažymėjo, kad nei Etikos komisijos pranešime, nei prie jo pateiktame pareiškėjos kreipimesi nėra konkrečiai nurodyta, kokie konkretūs jos pasisakymai ar veiksmai laikomi galimai pažeidžiančiais Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatas. Merė atkreipė dėmesį, kad pareiškėja pateikė tik Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašo nuorodą ir laiko intervalą, tačiau konkrečiai neįvardijo, kokius pasisakymus prašo įvertinti. Nepaisydama šios aplinkybės, merė nurodė teikianti paaiškinimą, siekdama bendradarbiauti su Komisija ir prisidėti prie objektyvaus bei visapusiško reikšmingų aplinkybių ištyrimo.

Merė paaiškino, kad pareiškėja yra Savivaldybės tarybos narė ir viešas asmuo, o jos pasisakymai 2026 m. gegužės 26 d. komitetų posėdžio metu buvo išsakyti svarstant Savivaldybei aktualius klausimus, susijusius su investiciniais projektais, jų finansavimu ir Savivaldybės veiklos prioritetais. Merės vertinimu, vykusio diskusija buvo susijusi su viešojo intereso klausimais ir Savivaldybės funkcijų bei politinių sprendimų vertinimu.

Merė taip pat nurodė, kad prieš minėtą komiteto posėdį pareiškėja savo viešojoje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje buvo paskelbusi kritišką komentarą, kuriame kritikavo Savivaldybės vadovų vykdomą politiką, investicinius sprendimus, Savivaldybės skolinimosi politiką ir pateikė informaciją apie jos vertinimu netinkamai tvarkomus rajono kelius. Merė paaiškino, kad šiame įrašė buvo panaudotos kelių nuotraukos, kurios galėjo sudaryti visuomenei įspūdį, kad kalbama apie Savivaldybei priskirtus kelius, nors, merės teigimu, šios nuotraukos buvo susijusios su valstybinės reikšmės rajoniniais keliais, kurių valdymas ir priežiūra nepriskirti Savivaldybės kompetencijai, o už jų priežiūrą atsakinga AB „Via Lietuva“.

Merė paaiškino, kad jos pasisakymai komiteto posėdžio metu buvo reakcija į pareiškėjos viešai paskelbtą informaciją ir jos reiškiamą politinę kritiką. Merės teigimu, jos pasisakymais buvo siekiama paaiškinti Savivaldybės kompetencijos ribas, paneigti, jos vertinimu, galėjusią susidaryti klaidingą visuomenės nuomonę dėl Savivaldybės atsakomybės už minėtų kelių priežiūrą bei apginti Savivaldybės institucijų ir administracijos specialistų veiklą.

Merė taip pat pažymėjo, kad tiek ji, tiek pareiškėja yra tos pačios Savivaldybės tarybos politikės ir kad Europos Žmogaus Teisių Teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, jog politikai neišvengiamai ir sąmoningai atsiveria platesnei visuomenės bei kitų politikų kritikai nei privatūs asmenys. Merės vertinimu, todėl viešojoje politinėje diskusijoje leistinos kritikos ribos turi būti vertinamos atsižvelgiant į visą diskusijos kontekstą, jos tikslą ir nagrinėjamų klausimų reikšmę viešajam interesui.

Vertindama galimą Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimą, merė nurodė, kad jos pasisakymai buvo nukreipti į pareiškėjos viešai reiškiamą politinę poziciją, jos argumentus ir viešus Savivaldybės veiklos vertinimus. Merė pabrėžė, kad nei pareiškėjos kreipimesi, nei Etikos komisijos rašte nėra nurodyta, kad jos pasisakymai būtų buvę susiję su pareiškėjos privačiu gyvenimu, šeima, sveikata ar kitomis su jos viešų pareigų vykdymu nesusijusiomis aplinkybėmis. Merė teigė, kad jos pasisakymai buvo susiję tik su pareiškėjos, kaip Savivaldybės tarybos narės, viešai reiškiamą politinę poziciją ir jos viešą politinę veiklą.

Merė taip pat nurodė, kad jos tikslas nebuvo pažeminti ar sumenkinti pareiškėją kaip asmenį, jos garbę ar orumą. Ji paaiškino, kad pasisakymai buvo išsakyti vykstant intensyviai politinei diskusijai, reaguojant į pareiškėjos viešai paskelbtą informaciją ir ginant Savivaldybės institucijų bei administracijos specialistų veiklą nuo, jos vertinimu, nepagrįstos kritikos. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, merė nurodė mananti, kad jos pasisakymai, vertinami visos politinės diskusijos kontekste,

neperžengė viešojoje politinėje diskusijoje leistinų saviraiškos ribų ir nesudaro pagrindo konstatuoti Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo.

II. KOMISIJOS NUSTATYTOS APLINKYBĖS

Komisija, peržiūrėjusi ir įvertinusi 2026 m. gegužės 26 d. Širvintų rajono savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašą, nustatė, kad posėdžio metu vyko politinė diskusija dėl Savivaldybei aktualių klausimų, susijusių su investiciniais projektais, jų finansavimu, Savivaldybės veiklos prioritetais ir kitais Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo klausimais.

Komisija nustatė, kad pareiškėja Alytė Skeberienė, kaip Savivaldybės tarybos narė, posėdžio metu reiškė savo politinę poziciją ir kėlė klausimus dėl Savivaldybės veiklos bei jos priamųjų sprendimų.

Komitetų posėdžio metu merė Živilė Pinskuvienė pasisakė pareiškėjos išsakytos politinės pozicijos ir jos keliamų klausimų kontekste. Diskusijos metu merė išsakė pareiškėjos kreipimesi nurodomus pasisakymus:

„O, gerbiamai tarybos narei, kuri viešai socialiniuose tinkluose, atsiprašau, bet gal grubiai pasakysiu, ant sėdimosios dalies ieško gėlyčių, tai jų čia nereikia ieškoti.“

Taip pat merė nurodė:

„Ir kai žinot tiek metų tarybos narė atsėdėjusi savivaldybėje, galiu drąsiai pasakyti, atsėdėjusi, dirbantis Seimo nario patarėja dar viešai intriguoja žmonėms ir uždavinėja tokius klausimus, tai bent viešai nepasirodykit, kad tokia tuščia ir buka yra jūsų kompetencija.“

Komisija nustatė, kad šie pasisakymai buvo išsakyti ne atskirai nuo vykusios diskusijos, o jos metu ir buvo susiję su pareiškėjos išsakyta politine pozicija bei jos pateikiamu Savivaldybės veiklos vertinimu.

Vertindama diskusijos kontekstą, Komisija taip pat atsižvelgia į tai, kad pareiškėja iki 2026 m. gegužės 26 d. komitetų posėdžio viešai reiškė kritinę politinę poziciją dėl Savivaldybės vadovybės veiklos ir Savivaldybės priamųjų sprendimų. Tarp tyrimo medžiagoje esančių duomenų yra 2026 m. gegužės 15 d. pareiškėjos viešas įrašas socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, kuriame kritiškai vertinami Savivaldybės sprendimai, jų priėmimo procesas, Savivaldybės vadovybės vykdoma politika, Savivaldybės skolinimasis ir kelių būklė.

Komisija šio įrašo turinio nevertina kaip pagrindo riboti pareiškėjos teisę reikšti politinę kritiką ar kaip pateisinančios aplinkybės merės pasisakymams. Šis įrašas vertinamas tik kaip **reikšminga aplinkybė nustatant politinės diskusijos, kurioje buvo išsakyti ginčijami merės pasisakymai, kontekstą.**

Komisija, vertindama 2026 m. gegužės 26 d. komitetų posėdžio vaizdo įrašą, nustatė, kad merės pasisakymai buvo susiję su pareiškėjos, kaip Savivaldybės tarybos narės, vieša politine veikla ir jos reiškiamą politinę poziciją dėl Savivaldybės veiklos.

Komisija nenustatė, kad merės pasisakymai būtų buvę susiję su pareiškėjos šeimos, privataus gyvenimo, sveikatos, asmeninių santykių ar kitomis su jos, kaip politikės, veikla nesusijusiomis aplinkybėmis.

Komisija taip pat nenustatė, kad nagrinėjami pasisakymai būtų buvę sistemingo ar tęstinio pobūdžio veiksmai, kuriais būtų siekiama nuosekliai menkinti pareiškėją ar trukdyti jai vykdyti Savivaldybės tarybos narės pareigas.

Kartu Komisija pažymi, kad nagrinėjamų pasisakymų forma yra **aštri, emocinga ir kategoriška**, ypač vertinant frazę „tuščia ir buka yra jūsų kompetencija“. Šią aplinkybę Komisija toliau vertina sprendama, ar tokio pobūdžio pasisakymai konkrečiomis jų išsakymo aplinkybėmis sudaro pagrindą konstatuoti Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio principų pažeidimą.

Atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad ginčijami merės pasisakymai buvo išsakyti **viešos politinės diskusijos metu, Savivaldybės tarybos komitetų posėdyje, tarp dviejų valstybės politikų ir buvo susiję su pareiškėjos vieša politine veikla bei Savivaldybės veiklos vertinimu.**

Šios aplinkybės toliau vertinamos pagal Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse nustatytus valstybės politikų elgesio principus.

III. TEISINIS VERTINIMAS

Taikytinas teisinis reglamentavimas ir Komisijos atliekamo vertinimo kriterijai

Kodekso 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei. Kodekso 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus bei priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už Kodekso nuostatų pažeidimus.

Kodekso 4 straipsnyje nustatyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padorumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo ir atsakomybės principais. Kodekso 4 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad pagarba žmogui ir valstybei reiškia, be kita ko, žmogaus teisių ir laisvių laikymąsi ir jų užtikrinimą, vadovavimąsi Konstitucija ir teise bei pasitikėjimo valstybe ir jos institucijomis didinimą. Kodekso 4 straipsnio 5 punkte nustatyta, kad padorumo principas reiškia pareigą elgtis deramai pagal einamas pareigas, vengti situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, taip pat kitus šiame punkte nustatytus reikalavimus. Kodekso 4 straipsnio 6 punkte nustatyta, kad pavyzdingumo principas reiškia pareigą deramai elgtis visuomenėje ir laikytis visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

VTEK metodinėse rekomendacijose pažymima, kad Kodekso 4 straipsnyje įtvirtintų principų turinys yra konkretus ir apibrėžtas pačiame Kodekse, todėl Etikos komisija, vertindama politiko elgesį, turi vadovautis konkretaus principo apibrėžtimi ir nuo jos nenukrypti. Komisija turi nustatyti, kokių pagrindų ir pagal kokius kriterijus konkreti politiko veikla galėtų būti laikoma pažeidžiančia konkretų valstybės politikų elgesio principą.

Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad valstybės politikų elgesio tyrimą savivaldybių tarybose atlieka savivaldybių tarybų sprendimu sudarytos etikos komisijos, kurios, atlikusios tyrimą, priima atitinkamą sprendimą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 1 punkte, nustatyta, kad Etikos komisija prižiūri, kaip meras ir savivaldybės tarybos nariai laikosi, be kita ko, Kodekso ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų.

Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatų 7.1 ir 7.3 papunkčiuose nustatyta Komisijos kompetencija prižiūrėti, kaip Savivaldybės tarybos nariai laikosi Kodekso ir kitų jų veiklą bei elgesį reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, taip pat tirti ir priimti sprendimus dėl jų veiklos atitikties šiems teisės aktams. Nuostatų 30.1 punkte nustatyta Komisijos teisė konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys nepažeidė Kodekso ar kitų teisės aktų nustatytų valstybės politikų elgesio principų ar reikalavimų, o Nuostatų 32 punkte nustatyta, kad Komisijos atliktas tyrimas įforminamas sprendimu, kuriame nurodomos nustatytos aplinkybės, tiriamo asmens paaiškinimas, vertinimas ir motyvai bei teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas sprendimas.

VTEK metodinėse rekomendacijose taip pat pabrėžiama, kad Komisija įrodymus turi vertinti pagal savo vidinį įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu tyrimo aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasi Kodeksu, teisingumo ir protingumo kriterijais. Vertinant, ar buvo pažeisti valstybės politikų elgesio principai, turi būti atsižvelgiama į konkrečias teises ir

faktinės aplinkybės, politiko veiksmų pobūdį, jų turinį, atlikimo aplinkybės, sistemingumą, pakartotinumą, trukmę ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Todėl nagrinėjamu atveju Komisija vertina ne vien atskirų merės pavartotų žodžių emocinį poveikį pareiškėjai, bet **ar objektyviai nustatytos aplinkybės atitinka konkrečių Kodekso 4 straipsnyje įtvirtintų principų pažeidimo požymius.**

Dėl politinės diskusijos ir politikų kritikos ribų

Kodekso 2 straipsnio 6 punkte politinė veikla apibrėžiama kaip valstybės politiko veiksmai, elgesys ir dalyvavimas atstovaujamųjų bei vykdomųjų institucijų veikloje jo įgaliojimų laikotarpiu. Kodekso 8 straipsnyje nustatyta, kad viešasis gyvenimas – tai valstybės politiko politinė veikla, taip pat valstybės politiko elgesys, nesusijęs su jo privačiu gyvenimu.

Nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, kad ginčijami merės pasisakymai buvo išsakyti viešame Savivaldybės tarybos komitetų posėdyje, vykstant politinei diskusijai, ir buvo susiję su pareiškėjos, kaip Savivaldybės tarybos narės, vieša politine veikla bei jos reiškiamą politinę poziciją. Todėl šių pasisakymų vertinimui taikytinos Kodekso nuostatos dėl valstybės politiko elgesio viešajame gyvenime.

Kartu Komisija atsižvelgia į tai, kad tiek merė, tiek pareiškėja yra valstybės politikės. Pareiškėja, vykdydama Savivaldybės tarybos narės pareigas, turi teisę kelti Savivaldybės veiklos klausimus, reikšti politinę poziciją ir kritikuoti Savivaldybės vadovybės vykdomą politiką. Šios teisės Komisija nekvestionuoja.

Tačiau tokioje pačioje viešojoje politinėje diskusijoje ir merė turi teisę reikšti savo politinę poziciją, atsakyti į kritiką, ginčyti pareiškėjos argumentus ir vertinti jos išsakytą politinę poziciją. Ši teisė, kaip ir pareiškėjos teisė kritikuoti merę, nėra absoliuti ir turi būti įgyvendinama laikantis Kodekse nustatytų elgesio principų.

EŽTT praktikoje laikomasi pozicijos, kad politinė diskusija dėl viešojo intereso klausimų yra viena iš sričių, kurioje laisvės reikšti mintis ir idėjas ribojimai turi būti aiškinami siaurai. Vertinant politinės diskusijos dalyvio pasisakymus turi būti atsižvelgiama į visą pasisakymo kontekstą, jo ryšį su vieša politine diskusija, pasisakymo objektą ir tai, ar poleminė išraiška nėra nepagrįstas asmeninis puolimas.

Byloje *Oberschlick v. Austria* (No. 2), peticijos Nr. 20834/92, 1997 m. liepos 1 d. sprendimo 33–34 punktuose, EŽTT vertino viešai politikui pritaikytą poleminę ir įžeidžią formuluotę. Teismas pažymėjo, kad tokia formuluotė gali būti laikoma polemine ir galinti įžeisti, tačiau tai savaime nereiškia, kad ji yra nepagrįstas asmeninis puolimas. Vertinant išraiškos leistinumą, reikšminga tai, ar ji kilo iš konkrečios politinės diskusijos, ar turėjo objektyviai suprantamą ryšį su politiko išsakyta pozicija. EŽTT taip pat pabrėžė, kad Konvencijos 10 straipsnis saugo ne tik reiškiamų idėjų ir informacijos turinį, bet ir jų išraiškos formą.

Panašiai byloje *Lopes Gomes da Silva v. Portugal*, peticijos Nr. 37698/97, 2000 m. rugsėjo 28 d. sprendimo 33–34 punktuose, EŽTT nagrinėjo polemines ir aštrias formuluotes, vartotas politinio kandidato atžvilgiu. Teismas pabrėžė, kad tokia situacija buvo politinės diskusijos dėl visuomenei svarbių klausimų dalis, kurioje saviraiškos laisvės ribojimai turi būti aiškinami siaurai. Nors vartotos formuluotės galėjo būti laikomos poleminėmis, jos nebuvo pripažintos nepagrįstu asmeniniu puolimu, nes buvo susijusios su vieša politine diskusija ir jų autorius pateikė objektyvų pagrindą savo pozicijai.

Komisija pažymi, kad nurodyta EŽTT praktika nereiškia, jog valstybės politikui suteikiama teisė vartoti bet kokias formuluotes ar įžeidinėti kitus asmenis. Ši praktika reikšminga tuo, kad vertinant politiko pasisakymą būtina atsižvelgti į visą politinės diskusijos kontekstą, jo turinį ir ryšį su vieša politine veikla, o vien poleminės ar emociškai aštrios išraiškos formos savaime nepakanka konstatuoti Kodekso pažeidimą. Todėl vertinant ginčijamus pasisakymus negalima jų atsiesti nuo politinės diskusijos, kurios dalimi jie buvo, ir vien iš atskiros emociškai aštrios frazės daryti išvados apie Kodekso pažeidimą.

Nagrinėjamu atveju Komisija būtent taip ir vertina merės pasisakymus – neatsiedama jų nuo 2026 m. gegužės 26 d. vykusios politinės diskusijos, pareiškėjos viešai reiškiamos politinės pozicijos ir jos, kaip Savivaldybės tarybos narės, politinės veiklos. Kartu Komisija vertina, ar konkrečių pasisakymų turinys ir forma, nepaisant jų aštrumo, buvo tokie, kad sudarytų pagrindą konstatuoti konkretaus Valstybės politikų elgesio kodekse įtvirtinto principo pažeidimą.

Todėl Komisija vertina ne tik ginčijamų frazių formą, bet ir tai, kad jos buvo išsakytos dviejų politikų viešojoje diskusijoje, susijusioje su Savivaldybės veikla, pareiškėjos politine pozicija ir viešai keliamais klausimais.

Kartu Komisija pabrėžia, kad platesnės politikų kritikos ribos **nereiškia, kad politinė retorika yra automatiškai pateisinama vien dėl jos politinio pobūdžio**. Kiekvienu atveju turi būti įvertinta, ar konkreti išraiškos forma, jos turinys ir aplinkybės nėra nesuderinami su konkrečiu Kodekso principu.

Dėl garbės ir orumo apsaugos atskyrimo nuo Kodekso taikymo

Pareiškėja savo kreipimesi merės pasisakymus vertina kaip asmeniškai ją įžeidžiančius, žeminančius jos garbę ir orumą bei menkinančius jos, kaip Savivaldybės tarybos narės, statusą.

Komisija neatmeta galimybės, kad merės pavartotos formuluotės pareiškėjai galėjo būti nemaloningos, emociškai paveikti ją ar būti subjektyviai suvokiamos kaip įžeidžios. Tačiau **subjektyvus pasisakymo įvertinimas kaip įžeidžiančio savaime nereiškia, kad buvo pažeistas Kodeksas**.

VTEK metodinėse rekomendacijose tiesiogiai nurodoma, kad Etikos komisijos nėra asmens garbės ir orumo gynimo subjektai. Jose taip pat pažymima, kad skundai dėl garbės ir orumo pažeidimo, jeigu jie nėra susiję su Kodekso nuostatų pažeidimu, neturėtų būti nagrinėjami Etikos komisijoje.

Tai reiškia, kad Komisija šioje byloje neturi spręsti klausimo, ar pareiškėjos garbė ir orumas buvo pažeisti civilinės teisės prasme, taip pat neturi vertinti, ar pareiškėja pagrįstai pasijuto įžeista asmenine prasme.

Komisijos kompetencijai priklauso atsakyti į kitą klausimą – **ar konkrečiais merės pasisakymais, įvertintais objektyviai ir visų reikšmingų aplinkybių kontekste, buvo pažeistas konkretus Kodekse nustatytas valstybės politikų elgesio principas**.

Todėl vien tai, kad konkreti frazė yra aštri, kategoriška, ironiška ar nemaloni jos adresatui, nėra pakankama aplinkybė konstatuoti Kodekso pažeidimą. Tam būtina nustatyti konkretaus Kodekso principo turinio ir politiko elgesio neatitiktį.

Šiuo atveju reikšminga ir tai, kad Komisija nustatė, jog merės pasisakymai buvo susiję su pareiškėjos politine veikla, jos viešai reiškiamą politinę poziciją ir Savivaldybės veiklos vertinimu, o ne su jos privačiu gyvenimu. VTEK rekomendacijos taip pat pabrėžia, kad Kodeksas taikomas valstybės politiko elgesiui viešajame gyvenime, o viešasis gyvenimas apima politinę veiklą ir su privačiu gyvenimu nesusijusį politiko elgesį.

Dėl konkrečių merės pasisakymų atitikties Kodekso principams

Dėl frazės „ant sėdimosios dalies ieško gėlyčių“

Komisija vertina frazę:

„[...] atsiprašau, bet gal grubiai pasakysiu, ant sėdimosios dalies ieško gėlyčių, tai jų čia nereikia ieškoti.“

kaip metaforišką, aštriai ir ironiškai išsakytą politinės polemikos formuluotę.

Komisija pripažįsta, kad tokia išraiškos forma nėra neutrali ir gali būti vertinama kaip kandus pareiškėjos politinės pozicijos vertinimas. Tačiau, vertinant jos turinį visos diskusijos kontekste, Komisija nenustatė, kad šia fraze būtų siekta vertinti pareiškėjos privatų gyvenimą, jos šeimos aplinkybes, asmeninius santykius ar kitas su jos politine veikla nesusijusias aplinkybes.

Komisija nustatė, kad šie pasisakymai buvo išsakyti ne atskirai nuo vykusios diskusijos, o jos metu ir buvo susiję su pareiškėjos išsakyta politine pozicija bei jos pateikiamu Savivaldybės

veiklos vertinimu. Todėl ši frazė vertintina kaip politinės polemikos dalis, o ne kaip nuo pareiškėjos politinės veiklos atsietas asmeninis puolimas.

Atsižvelgdama į tai, Komisija nenustato pakankamo pagrindo konstatuoti, kad šia fraze buvo pažeistas Kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintas pagarbos žmogui ir valstybei principas.

Komisija taip pat nenustato, kad šios frazės forma ir jos išsakymo aplinkybės, įvertintos visos diskusijos kontekste, būtų pakankamos konstatuoti Kodekso 4 straipsnio 5 ar 6 punktuose įtvirtintų padarumo ar pavyzdingumo principų pažeidimą.

Dėl frazės „tuščia ir buka yra jūsų kompetencija“

Komisija atskirai vertina merės pasakytą frazę:

„[...] tai bent viešai nepasirodykit, kad tokia tuščia ir buka yra jūsų kompetencija.“

Komisija pripažįsta, kad ši formuluotė yra **aštri, kategoriška ir emociškai neigiama**. Komisijos vertinimu, santūresnė ir labiau argumentuota šios minties išraiška būtų labiau atitikusi konstruktyvios politinės diskusijos standartą.

Tačiau vien tai, kad pasisakymas yra aštrus ar emociškai neigiamas, savaime neleidžia konstatuoti Kodekso pažeidimo. EŽTT praktikoje pripažįstama, kad politinės diskusijos ribose gali būti saugomos ir provokuojančios ar polemiškos formuluotės, tačiau jų leistinumą būtina vertinti atsižvelgiant į visą pasisakymo kontekstą, jo ryšį su viešojo intereso klausimais, pasisakymo objektą ir išraiškos formą.

Nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, kad frazė buvo išsakyta vertinant pareiškėjos, kaip politikės, kompetenciją, jos viešai reiškiamą politinę poziciją ir jos keliamų klausimų pagrįstumą. Frazėje nėra nuorodos į pareiškėjos privatų gyvenimą, šeimą, sveikatą ar kitas su jos politine veikla nesusijusias aplinkybes.

Komisijos vertinimu, frazė „tuščia ir buka yra jūsų kompetencija“, nors savo forma yra nukreipta į pareiškėjos kompetencijos vertinimą ir joje vartojamas neigiamas asmens apibūdinimas, buvo išsakyta politinės diskusijos metu, vertinant pareiškėjos, kaip politikės, reiškiamą poziciją ir jos keliamų klausimų pagrįstumą. Tai savaime nereiškia, kad tokia formuluotė yra pageidautina ar pavyzdinė politinė komunikacija, tačiau sprendžiant dėl Kodekso pažeidimo būtina nustatyti ne tik jos aštrumą, bet ir tai, ar konkrečiomis aplinkybėmis ji peržengė konkretaus Kodekso principo ribas.

Komisija nenustatė, kad šis pasisakymas būtų buvęs sistemingo ar tęstinio pareiškėjos menkinimo dalis. Nenustatyta ir tai, kad merė šia fraze būtų siekusi trukdyti pareiškėjai vykdyti Savivaldybės tarybos narės pareigas.

Atsižvelgdama į frazės turinį, jos išsakymo aplinkybes, politinės diskusijos pobūdį, pareiškėjos kaip politikės statusą ir tai, kad pasisakymas buvo susijęs su jos vieša politine veikla, Komisija nenustato pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo konstatuoti Kodekso 4 straipsnio 1, 5 ar 6 punktuose įtvirtintų principų pažeidimą.

Komisija, įvertinusi visą tyrimo metu surinktą medžiagą, pareiškėjos kreipimesi nurodytas aplinkybes, merės pateiktą paaiškinimą, Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašą ir kitus tyrimo metu nustatytus duomenis, pažymi, kad **merės pasisakymai buvo aštrūs ir emocingi**, tačiau vien ši aplinkybė nėra pakankama konstatuoti Kodekso pažeidimą.

Komisija nenustatė aplinkybių, kurios leistų ginčijamus pasisakymus vertinti kaip nuo politinės veiklos atsietą asmeninį pareiškėjos puolimą. Priešingai, nustatyta, kad pasisakymai buvo išsakyti viešojoje politinėje diskusijoje, tarp dviejų valstybės politikų, reaguojant į pareiškėjos reiškiamą politinę poziciją ir jos keliamus klausimus dėl Savivaldybės veiklos.

Komisija taip pat nenustatė, kad merės pasisakymai būtų buvę susiję su pareiškėjos privačiu gyvenimu ar kitomis su jos politine veikla nesusijusiomis aplinkybėmis.

Vertindama merės elgesį pagal Kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 punktuose įtvirtintus pagarbos žmogui ir valstybei, padarumo bei pavyzdingumo principus, Komisija nenustatė pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo konstatuoti šių principų pažeidimą.

Komisija pabrėžia, kad ši išvada **nereiškia, jog kiekviena merės pavartota formuluotė vertintina kaip tinkama ar pageidautina politinės komunikacijos forma**. Komisija pripažįsta, kad

kai kurie pasisakymai buvo pernelyg aštrūs ir galėjo būti išreikšti santūriau. Tačiau Etikos komisijos kompetencijai priklauso ne bendras politinės komunikacijos kokybės vertinimas ir ne asmens subjektyviai patirto įžeidimo konstatavimas, o konkretaus politiko elgesio atitiktis konkrečioms Kodekse įtvirtintiems principams vertinimas.

VTEK metodinėse rekomendacijose pabrėžiama, kad Komisijos išvados turi būti grindžiamos visų reikšmingų faktų logine visuma, o sprendime turi būti pateiktas aiškus ir išsamus vertinimas, kodėl konkrečiu atveju politiko elgesys yra arba nėra nesuderinamas su valstybės politikų elgesio principais.

Nagrinėjamu atveju, įvertinus nustatytų aplinkybių visumą, **nenustatyta, kad merės Živilės Pinskiuvienės 2026 m. gegužės 26 d. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio metu išsakyti pasisakymai būtų pažeidę Kodekso 4 straipsnio 1, 5 ar 6 punktuose nustatytus valstybės politikų elgesio principus.**

Todėl Komisija daro išvadą, kad **nėra teisinio pagrindo konstatuoti, jog merė savo elgesiu pažeidė Kodekse nustatytus valstybės politikų elgesio principus.**

IV. KOMISIJOS IŠVADOS

Komisija, visapusiškai įvertinusi pareiškėjos Alytės Skeberienės kreipimosi turinį, 2026 m. gegužės 26 d. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio vaizdo įrašą, pareiškėjos viešos politinės komunikacijos aplinkybes, Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskiuvienės 2026 m. liepos 31 d. rašytinį paaiškinimą ir kitą tyrimo metu surinktą medžiagą, taip pat įvertinusi nustatytas faktines aplinkybes pagal Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse įtvirtintus valstybės politikų elgesio principus, daro šias išvadas:

1. Ginčijami Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskiuvienės pasisakymai buvo išsakyti 2026 m. gegužės 26 d. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio metu, vykstant viešai politinei diskusijai dėl Savivaldybės veiklos ir priimamų sprendimų.

2. Merės pasisakymai buvo susiję su pareiškėjos Alytės Skeberienės, kaip Savivaldybės tarybos narės ir valstybės politikės, vieša politine veikla, jos reiškiamą politinę poziciją bei viešai keliamais klausimais dėl Savivaldybės veiklos. Komisija nenustatė, kad ginčijami pasisakymai būtų buvę susiję su pareiškėjos privačiu gyvenimu ar kitomis su jos politine veikla nesusijusiomis aplinkybėmis.

3. Komisija pripažįsta, kad kai kurios merės pavartotos formuluotės buvo aštrios, emocišingos ir kategoriškos, tačiau, įvertinus jų turinį, formą, išsakymo aplinkybes, politinės diskusijos kontekstą, ryšį su pareiškėjos vieša politine veikla ir kitas reikšmingas aplinkybes, nenustatyta, kad šie pasisakymai būtų buvę tokio pobūdžio ir masto, kad sudarytų pakankamą faktinį ir teisinį pagrindą konstatuoti Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 punktuose įtvirtintų pagarbos žmogui ir valstybei, padorumo bei pavyzdingumo principų pažeidimą.

4. Vien tai, kad pareiškėja merės pasisakymus subjektyviai vertina kaip įžeidžiančius ar žeminančius, nėra pakankamas pagrindas konstatuoti Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimą. Komisija nenustatė aplinkybių, leidžiančių ginčijamus pasisakymus vertinti kaip nuo pareiškėjos politinės veiklos atsietą asmeninį puolimą ar sistemingą jos menkinimą.

5. Komisija, atsižvelgdama į pareiškėjos ir merės, kaip valstybės politikų, statusą, viešos politinės diskusijos pobūdį ir politinės saviraiškos apsaugai taikomus standartus, nenustatė, kad merės pasisakymai konkrečiomis nagrinėjamomis aplinkybėmis būtų buvę tokio pobūdžio, kad sudarytų pagrindą konstatuoti Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų pažeidimą.

6. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad nėra pakankamo faktinio ir teisinio pagrindo pripažinti, jog Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskiuvienė 2026 m. gegužės 26 d. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžio metu savo pasisakymais pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 punktuose nustatytus valstybės politikų elgesio principus.

7. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir atlikto teisinio vertinimo rezultatus, Alytės Skeberienės 2026 m. birželio 15 d. kreipimasis dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio laikytinas nepagrįstu.

V. KOMISIJOS SPRENDIMAS

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 punktuose nustatytais pagarbos žmogui ir valstybei, padarumo bei pavyzdingumo principais, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatų 7.1, 7.3, 30.1 ir 32 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Konstatuoti, kad Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskuvienė 2026 m. gegužės 26 d. Širvintų rajono savivaldybės tarybos komitetų posėdžio metu savo pasisakymais nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 punktuose nustatytų pagarbos žmogui ir valstybei, padarumo bei pavyzdingumo principų.

2. Alytės Skeberienės 2026 m. birželio 15 d. kreipimąsi dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio pripažinti nepagrįstu.

3. Apie priimtą sprendimą informuoti pareiškėją Alytę Skeberienę ir Širvintų rajono savivaldybės merę Živilę Pinskuvienę.

4. Šį sprendimą Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

5. Šį sprendimą paskelbti Širvintų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.sirvintos.lt.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkas

Simas Buinickas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Širvintų rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Sprendimas dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės elgesio
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-08-13 Nr. 1SPE-1
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simas Buinickas Tarybos narys(-ė)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-08-13 12:55
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2026-01-17 14:19 - 2031-01-17 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Augustė Meilūnienė Tarybos posėdžių sekretorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-08-13 12:57
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-12-06 11:16 - 2028-12-04 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260730.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-08-13)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-08-13 nuorašą suformavo Augustė Meilūnienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-08-13 Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“